

قەلەنتايتان پىرۈز

دۆزىنە ۋە يەكە زانستى گىرنگ

دەربارەى خۆشەۋىستى

د. شاد م. حسين / ھۆلەندا

پوونكردەنە ۋە يەكە زانستى نوئى
دەربارەى خۆشەۋىستى، ھەندىك
لە زانكان لەم دوایىدەدا پىشانىاندا
كە لە مېشكى مرۆفدا نەخشەى
خۆشەۋىستى ھەيە . ئەم نەخشەيە

يارمەتى مرۆف ئەدات بۆ دەستنىشانكردى مرۆفكى گونجاو بۆى
يان بە پىچەۋانەۋە . زانكان سووديان لە نەخشەى خۆشەۋىستى
لە مېشكى مرۆفدا ۋەرگرتوۋە كە برىتى يە لە كۆمەلە پوۋالەتېك
كە ئارەزوۋى مرۆفى تىدايە ۋە پەيوەستى بە كەسىكى نموونەيىەۋە

ئەكات. لە بەرامبەر ئەوەی ئەو
 مەرقەمەى كەم يان ئەو مەرقەمەى زياتر
 ئەم پەوالەتانهى لە مەيشكىدا هەبەت
 ئەوا هەستى زياتر پاكەشەرە ، بە
 پەچەوانەوه . خەسلەتەكان لە مەيشكى
 مەرقەمەى لەماوهى هەموو قەوناغەكانى
 ژياندا كۆئەبنەوه وهكو پەيكەنينى
 داكت و سۆزى گالتهكردنى باوكت .

هەموو ئەم خەسلەتانه كۆئەبنەوه لەگەڵ پەوپەوهى ژياندا
 بەشپۆهوى نەخشەپەك لە بېر و هۆش و دەروونداهەپە . مەيشكى
 مەرقەمەى مژادى كيميكى دەرنەدات

كە هەستى شادى و خۆشى بە
 مەرقەمەى ئەبەخشەت . لەش هۆرمۆنى
 PHENYETHYLAMINE ئەپژنەت
 كە مژادپەكار ئەكاتە خۆلكى مەرقەمەى
 بەشپۆهپەك كە هەست خۆش ئەكات .

لەسەر

ئەوشەوه كە لەش هەر دوو
 هۆرمۆنى (ئەدرينالين و نورئەدرينالين)
 دەرنەدات كە ئەبنە هۆى سووربۆنەوهى
 دەم و چاؤ، ئارەق كەردنەوهى
 دەستەكان، خەيرا بۆنى هەناسەدان وه
 خەيرا ليدانى دڵ .

